

Републички фонд за здравствено осигурање

Јована Мариновића бр. 2, 11040 Београд, Србија, тел: 381 11 2053-830; факс: 381 11 2645-042
е-mail: public@rfzo.rs ПИБ бр. 101288707 мат. бр. 06042945 рач. бр. 840-26650-09

08/2 број: 404-1-62/18-34
9.5.2019. године

ПРЕДМЕТ: Додатно појашњење конкурсне документације у вези јавне набавке Материјал за дијализу – заједнички материјал за све типове дијализних машина, бр. ј.н. 404-1-110/18-63, сагласно члану 63. Закона о јавним набавкама („Сл.гласник РС“, број 124/12, 14/15 и 68/15)

Дана 6.5.2019. године, 7.5.2019.године, 8.5.2019. године и 9.5.2019. године заинтересована лица су се обратила наручиоцу захтевима за додатним појашњењем у вези поступка јавне набавке Материјал за дијализу – заједнички материјал за све типове дијализних машина, бр. ј.н. 404-1-110/18-63, у складу са чланом 63. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр.124/12, 14/15 и 68/15).

Питање 1:

Увидом у техничку спецификацију за партију 9. предметне јавне набавке, наведено је да се тражи високоефикасан (high-flux) хемодијализатор површине 1,9м² за хемодијафилтрацију, синтетичко влакно стерилисано без етилен-оксида.

Процедура хемодијафилтрације је веома захтевна терапијска опција и неопходан је висококвалитетан и високопермеабилан хемодијализатор.

Пермеабилност дијализатора зависи од пермеабилности мембране за дијализу која се налази у самом дијализатору. Специфично за процедуру хемодијафилтрације, потребна је високопермеабилна мембрана.

Пермеабилност мембране дијализатора детерминисана је њеном дебљином и величином пора, а изражава се коефицијентом ултрафилтрације. Коефицијент ултрафилтрације – КУФ – се дефинише као број милилитара течности на сат који се транспортују преко мембране за сваки mmHg градијента притиска мембране. Код процедуре хемодијафилтрације, осим високог протока крви, времена трајања третмана, брзине протока супституционе течности, неопходно је и да параметар КУФ буде што већи. Високим КУФ-ом се остварују велике запремине конвективног транспорта, што је основна потреба методе хемодијафилтрације (количине супституционе течности веће од 21Л по третману), а истовремено се избегава настанак хемоконцентрације, коагулације, па и хемоллизе приликом извођења третмана (уз све остале стандардне терапијске мере током третмана хемодијафилтрацијом).

Одређене установе, терцијарног нивоа, на територији Републике Србије, користе високопермеабилне дијализаторе, са параметром КУФ ≥ 97 ml/h/mmHg. Здравствено стање пацијената који се лече овако високопермеабилним дијализаторима је захтевно и неопходно им је омогућити да наставе своју терапију хемодијафилтрацијом током целе године без прекида или коришћења дијализатора других, лошијих, карактеристика, чиме се умањује квалитет лечења.

- Молимо да се изврши корекција броја партија предметне јавне набавке, тако што ће се партија број 9., поделити на две партије једнаких количина, где би у новој партији био додат прецизан опис параметра КУФ, и то $KUF \geq 97$ ml/h/mmHg, са количином од 4.594 комада.
- Такође је у складу са овом изменом потребно изменити и **јединичну цену и то на 1.500,00 рсд, за новоформирану партију.**

Такође, измене које се буду направиле омогућиће да сви центри на територији Републике Србије, могу да, уколико је потребно, лече своје пацијенте у складу са потребама њиховог здравственог стања.

За горе наведене тврдње достављамо Вам уговоре са појединачним дијализним центрима:

1. Клинички центар Србије, уговор број 5620 од 16.04.2019.год.
2. Клинички центар Војводине, уговор број 3/889 од 05.04.2019.год.
3. Клинички центар Крагујевац, уговор број 01-1869 од 12.02.2019.год.

Одговор 1:

Захтев заинтересованог лица се не прихвата. Комисија остаје при утврђеној техничкој спецификацији и партијама, из разлога што су предмет набавке и количине за предметну

Републички фонд за здравствено осигурање

јавну набавку утврђене су на основу Плана потреба здравствених установа који је достављен од стране Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“.

Питање 2:

Дана 03.05.2019. године, Наручилац је објавио Додатно појашњење, Одговор на питање заинтересованог лица у овде предметном поступку јавне набавке 08/2 број: 404-1-62/18-23 (у даљем тексту: „Одговор“). Наведеним Одговором, Наручилац је одбио да изврши измену конкурсне документације тј. техничких спецификација за партије број 3, 9 и 11, тако што би у опису предмета набавке, називу партије, за дијализаторе захтеване у овим партијама додао захтев: - без Бисфенола-А у мембрани и кућишту.

У документу 08/2 број 404-1-62/18-17 Конкурсна документација у овде предметном поступку јавне набавке, у поглављу Општи подаци о јавној набавци, у тачки 1. наведено је следеће: Предмет јавне набавке бр. 404-1-110/18-63 је Материјал за дијализу – заједнички материјал за све типове дијализних машина, који се на основу Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке ("Сл.гласник РС" бр. 29/13, 49/13, 51/13-испр. 86/13, 119/14, 86/15, 95/16, 111/17, 56/18, 68/18, 6/19, 18/19 и 26/19) набављају централизовано од стране Републичког фонда за здравствено осигурање, за потребе здравствених установа из Плана мреже здравствених установа, у Републици Србији. Наручиоцу овде напомињемо да је у конкурсној документацији објавио НЕИСТИНИТ податак а имајући у виду да је више здравствених установа из Плана мреже током 2018. и 2019. године у јавним набавкама материјала за дијализу исказало своје потребе за дијализаторима који су у потпуности без Бисфенола-А, захтевајући овакве дијализаторе у својим јавним набавкама. Наведене потребе нису исказане само у Плану потреба здравствених установа који је достављен од стране Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ већ је и сам Наручилац пре свега два месеца захтевао од Здравствених установа да искажу своје потребе за дијализаторима, што су здравствене установе и учиниле, па и када се ради о дијализаторима без присуства Бисфенола-А. Ради се о следећим здравственим установама:

- Дом здравља "др Јован Јовановић Змај" Стара Пазова
- Општа болница (Здравствени центар) "Студеница" Краљево
- Специјална болница за интерне болести Врњачка Бања
- Општа болница "др Алекса Савић" Прокупље
- Општа болница Пирот
- Дом здравља Обреновац
- Клиничко-болнички центар "др Драгиша Мишовић - Дедиње"
- Клинички центар Србије

Од наведених здравствених установа, последње две здравствене установе представљају и универзитетске центре. Поред ових здравствених установа, располажемо податком да су и друге здравствене установе овде Наручиоцу исказале своју потребу за набавком дијализатора без Бисфенола-А. Заинтересовани понуђач је у свом питању које је Наручилац објавио дана 03.05.2019. у свом Одговору навео да сматра да је Наручилац грешком пропустио потребу здравствених установа да за лечење својих пацијената користе дијализаторе управо овде наведених карактеристика, али који не садрже нити у крв пацијента ослобађају токсикант Бисфенол-А. Наручилац је својим Одговором којим је одбио захтев заинтересованог лица за предложеном изменом техничке спецификације у партијама број 3, 9 и 11, потврдио да се не ради о случајном пропусту већ о намерном, свесном и тенденциозном чињењу Наручиоца. Молимо Наручиоца да нам одговори на следећа питања:

Питање-1:

Где Наручилац, који није здравствена установа, налази себи легитимитет и оправдање да ускраћује право здравственим установама да лече своје пацијенте у складу са својим јасно израженим потребама, у ситуацији када Наручилац декларативно наводи да овде предметну јавну набавку расписује у име и за рачун потребе здравствених установа из Плана мреже здравствених установа, у Републици Србији?

Републички фонд за здравствено осигурање

Питање-2:

Уколико је Наручилац техничке спецификације у овде предметној јавној набавци формирао на основу Плана потреба здравствених установа који је достављен од стране Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, као и на основу података које су здравствене установе саме достављале Наручиоцу на његов упит, да ли је Институт Батут доставио Наручиоцу неистините и/или нетачне податке, или су здравствене установе доставиле Институту Батут и Наручиоцу неистините и/или нетачне податке, или је сам Наручилац одлучио да својевољно игнорише потребе здравствених установа за дијализаторима без Бисфенола-А?

Одговор 2:

Републички фонд за здравствено осигурање, у складу са чланом 233. Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС“ број 25/19), обавља послове централизованих јавних набавки у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже са којима има закључен уговор поводом остваривања права на здравствену заштиту. Централизована јавна набавка материјала за дијализу – заједнички материјал за све типове дијализних машина, број 404-1-110/18-63, покренута је у складу са Уредбом о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке (“Службени гласник РС”, бр. 29/13, 49/13, 51/13-исправка, 86/13, 119/14, 86/15, 95/16, 111/17, 56/18, 68/18, 6/19, 18/19 и 26/19) у даљем тексту: Уредба), у складу са одредбама Правилника о стандардима материјала за дијализе које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања (у даљем тексту: Правилник) и на основу Плана потреба здравствених установа који је достављен од стране Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ (у даљем тексту: Институт Батут).

Сходно наведеном, основ за спровођење предметне централизоване јавне набавке је Закон о здравственом осигурању и подзаконски акт Владе Републике Србије којим су ближе уређени услови, начин и поступак планирања потреба здравствених установа из Плана мреже за које се спроводе централизоване јавне набавке, врста роба, као и друга питања од значаја за планирање, организовање и спровођење централизованих јавних набавки.

Комисија наручиоца истиче да дефинисањем партија 3, 9 и 11 на начин како је то описано у Конкурсној документацији – Техничка спецификација, заинтересовано лице није онемогућено да учествује у предметном поступку јавне набавке за наведене партије, већ напротив, има могућност да поднесе понуду дијализатора без bisfenol A у мембрани, чиме је обезбеђено поштовање начела обезбеђивања конкуренције сходно члану 10. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15) и начела једнакости понуђача, сходно члану 12. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15).

Питање 3:

Дана 03.05.2019. године, Наручилац је објавио Додатно појашњење, Одговор на питање заинтересованог лица у овде предметном поступку јавне набавке 08/2 број: 404-1-62/18-23 (у даљем тексту: „Одговор“). Даље, у свом Одговору који је Наручилац објавио дана 03.05.2019. а којим Одговором је Наручилац одбио да изврши измену конкурсне документације тј. техничких спецификација за партије број 3, 9 и 11, Наручилац наводи: „Наручилац има обавезу да, у складу са начелима једнакости понуђача и обезбеђивања конкуренције, омогући равноправно учешће у поступку предметне јавне набавке свим заинтересованим лицима која нуде одобрена медицинска средства по врсти и квалитету, која су од стране Агенције за лекове и медицинска средства Србије уписана у Регистар медицинских средстава“. Овде цитирани навод Наручиоца је можда и истинит, али је лицемерна чињеница да се наручилац позива на своју обавезу коју заправо и сам не поштује, а што ћемо даље детаљно образложити. Наиме, Наручилац је у делу конкурсне документације Прилог Б – Техничка спецификација, а у партијама број 29, 30, 31 и 32 овде предметне јавне набавке захтевао дијализаторе које у свакој од ових партија може понудити само по један понуђач. Имајући у виду да је Наручилац добро упознат са ситуацијом на тржишту материјала за дијализу у Републици Србији преко Плана потреба здравствених установа који је достављен од стране Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, као и на основу података које су здравствене установе саме достављале Наручиоцу на његов упит, Наручиоцу је сигурно познато да дијализаторе у партијама број 29, 30, 31 и 32 може понудити само по један понуђач, које ћемо овде назвати Понуђач-А и Понуђач-Б. При томе Понуђач-А једини

Републички фонд за здравствено осигурање

може понудити дијализаторе у партијама број 29 и 31, а Понуђач-Б једини може понудити дијализаторе у партијама број 30 и 32. Уколико Наручиоцу неком случајношћу ипак није позната ова чињеница, позивамо Наручиоца на релевантне одредбе Закона о јавним набавкама које предвиђају обавезу Наручиоца да прати кретања на тржишту материјала за који расписује јавну набавку, мада смо сигурни да Наручилац све ово врло добро зна. Уколико је Наручилац 4 од 32 партије ове јавне набавке расписао на начин да само по један понуђач може поднети понуду у наведене 4 партије дијализатора, јасно је да намера Наручиоца није да испоштује Начело обезбеђивања конкуренције, већ да га „селективно примењује“, само на одређене партије дијализатора и само на одређене понуђаче. Селективна примена Начела обезбеђивања конкуренције само на одређене партије дијализатора и само на одређене понуђаче, доводи до најгрубљег кршења Начела једнакости понуђача. Чињеницом да дијализаторе у партијама број 29, 30, 31 и 32 може понудити само по један понуђач (Понуђач-А у партијама број 29 и 31, а Понуђач-Б у партијама број 30 и 32) доводи све остале потенцијалне понуђаче дијализатора у неравноправан положај у односу на Понуђача-А и Понуђача-Б. У Републици Србији постоје чак три потенцијална понуђача, представника произвођача дијализатора без Бисфенола-А. Наручиоцу то ипак представља „проблем“ у смислу Начела једнакости понуђача и обезбеђивања конкуренције где су партије расписане у складу са просечним процењеним јединичним ценама дијализатора. Парадоксално, то Наручиоцу не представља проблем када расписује партије број 29, 30, 31 и 32 где дијализаторе може понудити само по један понуђач, а где су процењене јединичне цене 4 пута веће од осталих просечних јединичних цена дијализатора. Како се може закључити из Одговора Наручиоца од 03.05.2019. Наручилац је јако добро упознат са Начелима једнакости понуђача и обезбеђивања конкуренције, те и сам Наручилац наводи да има обавезу да у складу са овим Начелима омогући равноправно учешће у поступку предметне јавне набавке свим заинтересованим лицима. Несумњиво је јасно да се Наручилац оглушио о ову своју обавезу. Молимо Наручиоца да нам одговори на следеће питање, уз молбу да се приликом одговора не позива на друге институције као што су Институт Батут или здравствене установе, јер је расписивање овде предметне јавне набавке искључива одговорност Наручиоца, а могуће поступање неке од здравствених установа које би било противно позитивним правним прописима, и које је у формалном смислу забележио Институт Батут, не може бити разлог формирања техничких спецификација у овој јавној набавци:

Питање-3

Да ли ће Наручилац изменити конкурну документацију тако што ће из документа Прилог Б – Техничка спецификација брисати партије број 29, 30, 31 и 32, уз додавање одговарајућих количина дијализатора у релевантне партије листане под редним бројевима 1 до 21, како би конкурсну документацију ускладио са Начелом једнакости понуђача и Начелом обезбеђивања конкуренције, а на која Начела се и сам Наручилац позива?

Одговор 3:

Захтев заинтересованог лица се не прихвата. Комисија остаје при утврђеним партијама и техничкој спецификацији, имајући у виду да су партије 29-32, дефинисане у складу са Правилником о стандардима материјала за дијализе које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, односно, „проширена“ дијализа не представља четврти тип дијализе, већ је према садашњем Правилнику вид високопропусне хемодијализе која је дефинисана чланом 2 истог.

Питање 4:

Даље, у документу 08/2 број 404-1-62/18-17 Конкурсна документација у овде предметном поступку јавне набавке, у поглављу ИИ. Техничка спецификација, у тачки 2. наведено је следеће: „Предмет јавне набавке је обликован у 32 (тридесетдве) партије. Партије су обликоване у складу са Правилником о стандардима материјала за дијализе које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања („Сл. гласник РС“ бр. 88/12, 41/13, 36/14, 37/14, 88/15, 82/17 и 48/18)“. Наручиоцу овде напомињемо да је у овом делу конкурсне документације објавио НЕИСТИНИТ податак у делу који се односи на партије број 29 и 31 а што се лако може утврдити једноставним увидом у наведени документ - Правилник о стандардима материјала за дијализе које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања (у даљем тексту: „Правилник“). Наиме, Наручилац је у делу конкурсне документације Прилог Б – Техничка спецификација, у партијама број 29 и 31 захтевао дијализаторе намењене „искључиво за проширену хемодијализу“. Члан 7. наведеног

Републички фонд за здравствено осигурање

Правилника дефинише Стандарде материјала по врстама хемодијализе. При томе су наведене три врсте хемодијализних третмана:

- Нископропусна хемодијализа
- Високопропусна хемодијализа
- Хемодијафилтрација

Очигледно је да Правилник не познаје ентитет под називом: „проширена хемодијализа“, а што дискредитује навод Наручиоца да партије у предметном поступку јавне набавке обликује у складу са Правилником. Молимо Наручиоца да нам одговори на следеће питање, уз молбу да се приликом одговора не позива на друге институције као што су Институт Батут или здравствене установе, јер је расписивање овде предметне јавне набавке искључива одговорност Наручиоца, а могуће поступање неке од здравствених установа које би било противно позитивним правним прописима, и које је у формалном смислу забележио Институт Батут, не може бити разлог формирања техничких спецификација у овој јавној набавци:

Питање-4

Да ли ће Наручилац изменити конкурну документацију тако што ће из документа Прилог Б – Техничка спецификација брисати партије број 29, и 31, уз додавање одговарајућих количина дијализатора у релевантне партије листане под редним бројевима 1 до 21, како би конкурсну документацију ускладио са Правилником о стандардима материјала за дијализе које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања („Сл. гласник РС“ бр. 88/12, 41/13, 36/14, 37/14, 88/15, 82/17 и 48/18)?

Одговор 4:

Захтев заинтересованог лица се не прихвата. Комисија остаје при утврђеним партијама и техничкој спецификацији. Одговор на наведено питање садржан је у одговору под бр. 3.

Питање 5:

Даље, у делу конкурсне документације Прилог Б – Техничка спецификација, Наручилац је навео процењену јединичну цену, као и процењену укупну вредност без ПДВ а за сваку од партија овде предметне јавне набавке. Укупан број дијализатора које Наручилац предвиђа да овом јавном набавком обезбеди здравственим установама је 365,797. У партијама број 29, 30, 31, 32 које смо у претходним питањима оспорили, Наручилац је предвидео набавку укупно 17,500 дијализатора, а који број представља 4.78% од укупног броја дијализатора које Наручилац намерава да обезбеди овом јавном набавком. Укупна количина опредељених новчаних средстава за набавку дијализатора која се добија збиром процењених укупних вредности по свакој од партија дијализатора је 285,931,000.00 динара. Количина опредељених новчаних средстава за набавку дијализатора у партијама број 29, 30, 31, 32 је 50,015,000.00 динара, а који износ представља 17.49% укупне количине опредељених новчаних средстава за набавку дијализатора. Како у партијама дијализатора листаним под редним бројем 1 до 21 постоји конкуренција, а у партијама дијализатора број 29, 30, 31, 32 не постоји ни назнака конкуренције (на начин већ претходно описан), може се очекивати да цене понуђене у партијама 1 до 21 буду ниже од процењене јединичне цене, док ће цене понуђене у партијама број 29, 30, 31, 32 остати непромењене у односу на процењене јединичне цене јер горе поменути Понуђач-А и Понуђач-Б у недостатку конкуренције немају потебе да их смањују. На тај начин ће се доћи у ситуацију да се у Републици Србији, парадоксално око 25% укупне количине новца предвиђеног за дијализаторе потроши на свега 4.78% дијализатора. Овај податак потврђује и чињеница да просечна процењена јединична цена дијализатора у партијама број 1 до 21 износи 778.57 динара, док просечна јединична цена дијализатора у партијама број 29, 30, 31, 32 износи 2,870.00 динара. Поступајући на овде наведен начин, тј. омогућавајући Понуђачу-А и Понуђачу-Б да дијализаторе у партијама број 29, 30, 31, 32 продају по ценама око 4 пута већим од просечне цене дијализатора у Републици Србији, Наручилац је овим понуђачима омогућио стварање изузетно високог коруптивног потенцијала, те се оправдано питамо да ли можда овај потенцијал може бити разлог оваквог расписивања техничких спецификација у предметној јавној набавци. Имајући у виду наведене новчане износе као и чињеницу да се за извођење једног дијализног третмана троши један дијализатор, постаје јасно да је финансијским средствима опредељеним за дијализаторе у партијама број 29, 30, 31, 32 Наручилац уместо свега 17,500 дијализних третмана могао обезбедити око 70,000 дијализних

Републички фонд за здравствено осигурање

третмана. Чињеница је да је овакво поступање Наручиоца дубоко противно Начелу ефикасности и економичности јавне набавке, а до чега је Наручилац дошао игноришући Начела једнакости понуђача и обезбеђивања конкуренције у партијама број 29, 30, 31, 32. Из тог разлога сматрамо да би овакав однос Наручиоца према финансијским средствима која припадају обвезницима обавезног здравственог осигурања, био интересантан како широј јавности, тако и одговарајућим државним органима. Молимо Наручиоца да нам одговори на следеће питање, уз молбу да се приликом одговора не позива на друге институције као што су Институт Батут или здравствене установе, јер је расписивање овде предметне јавне набавке искључива одговорност Наручиоца, а могуће поступање неке од здравствених установа које би било противно позитивним правним прописима, и које је у формалном смислу забележио Институт Батут, не може бити разлог формирања техничких спецификација у овој јавној набавци:

Питање-5

Да ли ће Наручилац изменити конкурну документацију тако што ће из документа Прилог Б – Техничка спецификација брисати партије број 29, 30, 31 и 32, уз додавање одговарајућих количина дијализатора у релевантне партије листане под редним бројевима 1 до 21, како би конкурсну документацију ускладио са здраворазумним расподелом новчаних средстава намењених за дијализни материјал, као и са Начелом ефикасности и економичности јавне набавке?

Одговор 5:

Захтев заинтересованог лица се не прихвата. Комисија остаје при утврђеним партијама и техничкој спецификацији, као што је већ објашњено у претходним одговорима. Партије 29-32 дефинисане су у количини од само 5% од укупне количине дијализатора који су предмет ове јавне набавке, имајући у виду пацијенте код којих је њихова примена неопходна. Наведени проценти нису обавезујући појединачно по партијама, односно, укупно за све партије, будући да се јавна набавка спроводи у циљу закључења оквирног споразума. Здравствена установа закључује уговоре само ако има потребу и у складу са расположивим финансијским средствима.

Питање 6:

Дана 03.05.2019. године, Наручилац је објавио Додатно појашњење, Одговор на питање заинтересованог лица у овде предметном поступку јавне набавке 08/2 број: 404-1-62/18-23 (у даљем тексту: „Одговор“). Даље, у свом Одговору који је Наручилац објавио дана 03.05.2019. а којим Одговором је Наручилац одбио да изврши измену конкурсне документације тј. техничких спецификација за партије број 3, 9 и 11, Наручилац наводи: „Стручни део комисије истиче да употреба дијализатора са БИСФЕНОЛОМ А није забрањена у свету, односно да актуелни клинички водичи светске и домаће нефролошке праксе и светски стручни ставови у овом тренутку не налажу да се такви дијализатори не употребљавају“. Овде цитирани навод Наручиоца је најблаже речено лицемеран, неприхватљив и штетан по пацијенте, чак и у случају да је делом и истинит. Апсолутно је тачно да употреба дијализатора са Бисфенолом-А није забрањена у свету, јер у противном, Наручилац би био приморан да у овој јавној набавци захтева све дијализаторе без Бисфенола-А. Својим питањем које је Наручилац објавио у свом Одговору, заинтересовано лице је детаљно објаснило основне штетне механизме којима Бисфенол-А уништава чак и остатак здравља који је дијализним пацијентима преостао, те сва та објашњења и доказе овде нећемо понављати. Наручиоцу као телу задуженом за обезбеђивање лечења људи скрећемо пажњу на то да својим образложењем датим у Одговору заправо објашњава шта то не мора да учини да би пацијентима било боље (јер није забрањено), уместо да се запита што би могао да учини да пацијентима буде боље, а без додатних трошкова. Овакво поступање Наручиоца је нехумано и неетичко. Примера ради Наручиоцу напомињемо да није забрањено малу бебу оставити да лежи на августовском сунцу два сата од 12.00 до 14.00 часова, али постоје научни и практични докази да ће то краткотрочно довести до тешких сунчаних опекотина малог детета, а дугорочно до могућности развоја карцинома коже. Уколико би чланови стручне комисије Наручиоца нешто овако заиста учинили јер то није забрањено, онда оправдавамо став Наручиоца да не жели да барем својим наугроженијим категоријама дијализних пацијената, и пацијентима у репродуктивном добу набави дијализаторе без Бисфенола-А. У вези са тим, и са позивањем Наручиоца на светске стручне ставове, овде наручиоцу понављамо који су светски стручни ставови:

Републички фонд за здравствено осигурање

- БИСФЕНОЛ-А је проглашен за ИЗУЗЕТНО ЗАБРИЊАВАЈУЋУ СУПСТАНЦУ
- БИСФЕНОЛ-А је проглашен за РЕПРОДУКТИВНИ ТОКСИКАНТ (ОТРОВ) ПРВЕ-Б КАТЕГОРИЈЕ
- ЕВРОПСКА КОМИСИЈА је управо на основу стручних ставова и студија издала препоруку да се КОД ПАЦИЈЕНАТА НА ДИЈАЛИЗИ КОРИСТЕ СРЕДСТВА КОЈА НЕ ОСЛОБАЂАЈУ БИСФЕНОЛ-А

„Актуелни клинички водичи светске и домаће нефролошке праксе“ на које се Наручилац позива и нигде не спречавају Наручиоца да за своје наугроженије категорије дијализних пацијената, и пацијенте у репродуктивном добу набави дијализаторе без Бисфенола-А, те није јасно шта је Наручилац хтео да каже позивањем на њих, осим тога да још једном потврди да више брине о томе шта не мора да учини за своје пацијенте, него о томе шта би добро могао да учини за своје пацијенте. Заинтересовано лице није од Наручиоца захтевало да забрани дијализаторе са Бисфенолом-А у овој јавној набавци, него да за барем одређен број дијализних третмана обезбеди медицинско средство које у пацијента неће ослобађати ИЗУЗЕТНО ЗАБРИЊАВАЈУЋУ СУПСТАНЦУ и ТОКСИКАНТ (ОТРОВ) ПРВЕ-Б КАТЕГОРИЈЕ. Заинтересовано лице је Наручиоца већ упознало да је дана 18.02.2015. Европска Комисија је на донела своје Коначно мишљење о безбедности коришћења Бисфенола-А у медицинским средствима. Ово је документ који је на захтев Европске Комисије сачино СЦЕНИХР (Научни савет Европске Комисије за новонастале и новооткривене здравствене ризике). Управо се ради о документу који препоручује да се у лечењу дијализних пацијената користе медицинска средства која у крв пацијента не отпуштају Бисфенол-А, зато што све учињене научне студије побројане у овом документу јасно показују да Бисфенол-А даље оштећује преосталу бубрежну функцију код бубрежних болесника (дијализних пацијената), негативно утиче на кардиоваскуларни систем, подиже вредности маркера запаљења и оксидативног стреса у крви, потенцијални је узрочник негативних ефеката на баланс шећера у крви и најважније, имитира женски полни хормон, естрогена, чиме је Бисфенол-А класификован као ендокрини (хормонски) дисруптор. Објективни разлог зашто се такозвани „Актуелни клинички водичи светске и домаће нефролошке праксе“ и даље формално „не баве“ проблемом Бисфенола-А: из назива самог стручног тела које је санцинило своје Коначно мишљење о безбедности коришћења Бисфенола-А у медицинским средствима, види се да се по питању Бисфенола-А ради о новооткривеном здравственом ризику, те је потребна нека временска дистанца да оваква препорука буде уврштена у клиничке водиче светске нефролошке праксе. Та временска дистанца није случајна већ служи томе да се индустрији медицинских средстава која производи рецимо дијализаторе са Бисфенолом-А остави времена да се у технолошком смислу прилагоди новонасталим околностима и пређе на употребу материјала који не садрже Бисфенол-А. Та чињеница ни најмање не умањује штетни потенцијал Бисфенола-А као ни разлоге за његово избегавање. Субјективни разлози зашто такозвани „Актуелни клинички водичи светске и домаће нефролошке праксе“ и даље формално „не баве“ проблемом Бисфенола-А – су много теже и озбиљније природе те овде Наручиоцу саветујемо да се на њих не позива, поготово када се ради о „домаћој нефролошкој пракси“. Управо је та „домаћа нефролошка пракса“ вођена најпроминентнијим лекарима нефролошке струке у протеклом временском периоду била изузетно компромитована недозвољеним утицајем који су поједине фирме, понуђачи у јавним набавкама материјала за дијализу имали на ова стручна лица. Из тог разлога је коректан и заиста научно опредељен део стручне нефролошке јавности годинама био у другом плану. На исти начин је и кредибилитет овде Наручиоца као централизованог тела за јавне набавке материјала за дијализу, као и стручног дела тендерских комисија, био изузетно компромитован, са правним последицама које још увек нису у целости сагледане.

Додатно томе, стручном делу комисије Наручиоца предочавамо да се током претходног временског периода, на вратима привредног друштва овде заинтересованог лица појавио пацијент са речима „Ја сам дошао да Вам се захвалим, добио сам дете“. Наведени пацијент је током 8 година лечења дијализаторима који у себи садрже Бисфенол-А изгубио могућност формирања потомства при чему су његови спермограми показивали недовољну покретљивост и недовољан број зрелих сперматозоида, те је од стране стручњака релевантних из те области био проглашен за „неплодног“. После две године лечења дијализаторима без Бисфенола-А пацијент је добио дете, путем вештачке оплодње јер су му анализе спермограма показале значајно боље резултате. После свега неколико месеци, супруга пацијента је поново остала у другом стању, сада потпуно

Републички фонд за здравствено осигурање

природним путем. Како је Бисфенол-А хормонски дисруптор и имитатор женског полног хормона, естрогена, у присуству ове токсичне супстанце мушке полне ћелије не могу да се развијају у довољном броју и довољног квалитета да би биле способне за оплодњу женских полних ћелија. Додатно томе, механизмом негативне повратне спреге, повећана количина Бисфенола-А утиче на смањење лучења гонадотропних фактора и хормона, а што последично доводи до смањеног лучења тестостерона у мушком организму, са додатним даљим последицама на полну моћ и плодност мушкарца. Поред овог случаја добили смо информације о још три оваква случаја у Републици Србији, а код пацијената који су после година лечења дијализаторима који ослобађају Бисфенол-А били годину или две лечени дијализаторима без Бисфенола-А. Све и да Наручилац и даље тврдоглаво настави да одбија да техничку спецификацију дијализатора без Бисфенола-А унесе у конкурсну документацију, нама који наступамо испред привредног друштва овде заинтересованог лица велико лично задовољство представља чињеница да смо нашим огромним напорима да дијализатори без Бисфенола-А дођу и у Републику Србију, допринели да се у нашој земљи створе барем четири нова живота, уместо пуког преживљања дијализних пацијената. А Наручилац треба да се још једном запита који су разлози да се служи свиме чиме се служи да би онемогућио, спречио, или у најмању руку отежао да се у нашој земљи можда створи још неки нови живот.

Из свега изнетог у претходним питањима, јасно је да Наручилац није техничке спецификације формирао нити у складу са потребама здравствених установа, нити у складу са потребама пацијената већ у складу са потребама појединих понуђача. У Одговору објављеном дана 03.05.2019. доступна су детаљна објашњења којим је заинтересовано лице детаљно приказало основне штетне механизме којима Бисфенол-А уништава чак и остатак здравља који је дијализним пацијентима преостао, те сва та објашњења и доказе овде нећемо понављати. Из тог разлога, као и због свих овде наведених разлога, апелујемо на Наручиоца да престане са анимозитетом усмереним ка једном потенцијалном понуђачу, а под утицајем, у име и за рачун других понуђача, а какав анимозитет постоји већ годинама. Штету таквог односа Наручиоца према једном потенцијалном понуђачу, трпе пацијенти којима може бити ускраћено лечење драгоценим медицинским средством које му у крв неће убацивати ИЗУЗЕТНО ЗАБРИЊАВАЈУЋУ СУПСТАНЦУ и ТОКСИКАНТ (ОТРОВ) ПРВЕ-Б КАТЕГОРИЈЕ каква је Бисфенол-А. Постепеним увођењем дијализатора без Бисфенола-А као сталне праксе Наручилац би стимулисао више потенцијалних понуђача да у Републици Србији почну продавати дијализаторе без Бисфенола-А, чиме би додатно проширио конкурентност у корист позитивних прописа Републике Србије, а највише у корист пацијената.

Питање-6

Да ли ће наручилац изменити техничку спецификацију тако што ће у већ постојећим партијама број 3, 9 и 11, у називу патије (опис предмета набавке) додати захтев: -без Бисфенола-А у мембрани и кућишту, како би техничке спецификације ускладио са најновијим научним сазнањима као и са потребама здравствених установа (заснованим на реалним потребама пацијената), са елементарним морално-етичким начелима лечења пацијената, са домаћом регулативом везаном за обавезе приликом пружања здравствене заштите, са правима пацијената на лечење са најмањим ризиком по њихово здравље и смањено чињење штете пацијентима за чије лечење се дијализатори набављају, смањивањем уноса у пацијенте ИЗУЗЕТНО ЗАБРИЊАВАЈУЋЕ СУПСТАНЦЕ и ТОКСИКАНТА (ОТРОВА) ПРВЕ-Б КАТЕГОРИЈЕ?

Одговор 6:

Имајући у виду одговор дат под бр. 2, захтев заинтересованог лица се не прихвата. Комисија остаје при утврђеним партијама и техничкој спецификацији.

Питање 7:

Наручилац је у Конкурсној документацији, у Општим подацима о јавној набавци, назначио да се ова јавна набавка спроводи за потребе здравствених установа из Плана мреже здравствених установа у Републици Србији. Из тога закључујемо да су Наручиоцу познате потребе здравствених установа из Плана мреже за сваки од добара за која је јавна набавка и расписана, а обликована је у 32 партије. Увидом у комплетну Конкурсну документацију предметне јавне набавке уочили смо

Републички фонд за здравствено осигурање

да Наручилац нигде није објавио процењену количину добара захтеваних у овој јавној набавци по свакој од здравствених установа које је Наручилац навео у документу Прилог А – Списак здравствених установа. Наведени податак је понуђачима неопходан како би могли сачинити понуду у овом поступку јавне набавке. Како је Наручилац предвидео, критеријум за избор најповољније понуде у овој јавној набавци је „најнижа понуђена цена“. У Упутству понуђачима како да сачине понуду, Наручилац је захтевао да место испоруке буде магацин купца (здравствене установе) осим ако из објективних разлога Купац појединачним Уговором не одреди другу локацију испоруке, као и да трошкови транспорта и евентуални други трошкови морају бити укључени у цену, и да их Купци (здравствене установе) неће посебно признавати. Како Наручилац није објавио процењену количину добара захтеваних у овој јавној набавци по свакој од здравствених установа које је Наручилац навео у документу Прилог А – Списак здравствених установа, потенцијални понуђачи не могу израчунати своје трошкове транспорта. Наручилац је свестан чињенице да се Купци (здравствене установе из Плана мреже) налазе у различитим деловима Републике Србије до којих ће сваки од могућих понуђача морати да транспортује и испоручи средства која су предмет набавке. При томе тачне количине средстава које се достављају коме од Купца представљају основни елемент на основу кога потенцијални понуђачи могу прорачунати трошкове транспорта. У трошкове транспорта, које би сваки од потенцијалних понуђача који склопе Оквирни споразум, имао везане за дистрибуцију добара до Купца / здравствених установа, обавезно спадају, трошкови енергената (горива), амортизације дистрибутивних теретних возила, евентуалне дневнице возача, и други трошкови на путу. Све овде наведене трошкове потенцијални понуђачи не могу прорачунати уколико немају податак о количини појединачних добара, по партијама, које су планиране за коју од здравствених установа из Плана мреже. Уколико се осврнемо на чињеницу да је Наручилац захтевао да трошкови транспорта буду укључени у понуђену цену, долазимо до закључка да потенцијални понуђачи нису у могућности да формирају цену понуђених добара, тј. нису у могућности да на основу Конкурсне документације сачине квалитетну, исправну и прихватљиву понуду. Молимо наручиоца да нам одговори на следеће питање:

Питање:

Да ли ће наручилац изменити конкурсну документацију додавањем списка са количинама добара која су предмет набавке, планираним понаособ за сваку од здравствених установа из Плана мреже здравствених установа, како би потенцијалним понуђачима омогућио да сачине квалитетну, исправну и прихватљиву понуду?

Одговор 7:

Предметна јавна набавка се спроводи за потребе здравствених установа из Плана мреже са којима Републички фонд за здравствено осигурање има закључен уговор поводом остваривања права на здравствену заштиту. Републички фонд, као наручилац, ће спровести поступак јавне набавке и закључити оквирни споразум, док ће појединачне уговоре о јавној набавци закључивати здравствене установе у складу са својим потребама и опредељеним финансијским средствима. Као што је дефинисано у конкурсној документацији за предметну јавну набавку, количине добра наведених у Прилогу Б – Техничка спецификација/Списак партија су оквирне количине за потребе здравствених установа наведених у Прилогу А – Списак здравствених установа и то за период од 6 (шест) месеци. Наведене количине представљају минимум количина за које понуђачи гарантују да ће испоручити здравственим установама из Плана мреже, у складу са њиховим потребама. Укупна уговорена количина материјала за дијализу – заједнички материјал за све типове дијализних машина, зависи од потреба здравствених установа и може да се разликује од количина наведених у Прилогу Б - Техничка спецификација/Списак партија. У том смислу Републички фонд се одлучио за закључивање оквирних споразума који не гарантују количине, и на тај начин искористио средство које је у Закону о јавним набавкама дато на располагање.

Сходно наведеном, конкурсна документација је припремљена тако да понуђачи могу на основу ње да сачине прихватљиву понуду, те комисија неће вршити измену конкурсне документације.

Питање 8:

Увидом у текст партије 29 налазимо: „Дијализатор, синтетичко влакно, High-flux 1,7 м2 стерилисан без етилен оксида, одложеног задржавања молекула велике масе (HRO) и бета 2 микроглобулина намењена искључиво за проиширену хемодијализу (HDx) – 3%“.

Питање гласи: шта значи у наведеном тексту „-3%“?

Републички фонд за здравствено осигурање

Одговор 8:

Наведени проценти се односе на тражене количине предметних дијализатора у односу на укупну количину дијализатора који су предмет набавке.

Питање 9: Увидом у текст партије 30. налазимо: „Дијализатор, синтетичко влакно, High-flux 1,8 м² стерилисан без етилен оксида обложен активним алфатокоферолом – 0,5%“.

Питање гласи: шта значи у наведеном тексту „-0,5%“?

Одговор 9:

Наведени проценти се односе на тражене количине предметних дијализатора у односу на укупну количину дијализатора који су предмет набавке.

Питање 10: Увидом у текст партије 31 налазимо: „Дијализатор, синтетичко влакно, High-flux 2,0 м² стерилисан без етилен оксида, одложеног задржавања молекула велике масе (HRO) и бета 2 микроглобулина намењена искључиво за проширену хемодијализу (HDx) од – 1%“.

Питање гласи: шта значи у наведеном тексту „од -1%“?

Одговор 10:

Наведени проценти се односе на тражене количине предметних дијализатора у односу на укупну количину дијализатора који су предмет набавке.

Питање 11: Увидом у текст партије 32. налазимо: „Дијализатор, синтетичко влакно, High-flux 2,1 м² стерилисан без етилен оксида обложен активним алфатокоферолом – до 0,5%“.

Питање гласи: шта значи у наведеном тексту „– до 0,5%“?

Појављују неки проценти за које не знамо да лу представљају садржај неке супстанце или неку количину. У неким се појављује реч „од“, у неким „до“, а у неким су само проценти, па вас молимо да овај део растумачите.

Одговор 11:

Наведени проценти се односе на тражене количине предметних дијализатора у односу на укупну количину дијализатора који су предмет набавке.

Питање 12: Да ли су дијализатори у партијама 29. и 31. у складу са важећим Правилником о стандардима материјала за хемодијализе, пошто до сада нисмо имали прилике да се сретнемо са појмом „проширена хемодијализа“ и такав опис дијализног третмана нисмо нашли у важећем Правилнику.

Одговор 12:

Одговор на ово питање, садржано је у одговору бр. 3.

Питање 13: Из којих разлога наручилац не прихвата уврштавање нетоксичних дијализатора без бисфенола у техничку спецификацију, када је претходни заинтересовани понуђач добро образложио потребу за таквим дијализаторима. Ово питање се поставља и из разлога што наша компанија такође има у понуди врло широк асортиман ове врсте дијализатора.

Одговор 13:

Одговор на ово питање, садржано је у одговору бр. 2.

Питање 14:

На постављено питање заинтересованог лица у вези принципа тестирања, односно на питање да ли ће се тестирати сви дијализатори или само нови, који претходних година нису били присутни на нашем тржишту, Наручилац је навео да ће тестирање бити извршено само за дијализаторе који нису били у употреби у здравственим установама из Плана мреже здравствених установа у Републици Србији у 2018. и 2019. години, као и за дијализаторе који су у наведеном периоду били у употреби, у укупној количини мањој од 18.290 уговорених дијализатора, а која представља 5% од укупне тражене количине у предметној јавној набавци, за период од 6 месеци.

Најпре указујемо да сте наведеним ставом конкурсне документације поступили противно одредбама члана 10 и члана 72 Закона о јавним набавкама којима је јасно прописано да је Наручилац дужан да у свим фазама поступка обезбеди једнак положај свим понуђачима, односно да у конкурсну документацију не може укључити било коју одредбу која би за последицу имала давање предности појединим понуђачима.

Истичемо да је наведеном формулацијом Наручилац неспорно и неоправдано фаворизовао понуђаче дијализатора који си били у употреби у здравственим установама у претходном периоду, не узимајући у обзир чињеницу да то што је нешто у употреби не представља истовремено доказ квалитета истог.

Имајући у виду наведено, захтевамо измену конкурсне документације на начин да ће тестирање бити извршено за све дијализаторе, без обзира да ли су били у употреби у здравственим установама из Плана мреже здравствених установа у Републици Србији у 2018. и 2019. години односно без обзира да ли су у наведеном периоду били у употреби у укупној количини мањој или већој од 18.290 уговорених дијализатора, а што представља 5% од укупне тражене количине у предметној јавној набавци, за период од 6 месеци.

Наиме, изменом конкурсне документације на предложени начин, Наручилац ће не само обезбедити равноправан положај за све учеснике предметне набавке већ ће бити у могућности да упореди квалитет свих понуђених дијализатора, и оних који су коришћени у здравственим установама и оних који нису коришћени, односно не задовољавају критеријум од 18290 уговорених дијализатора у периоду од 6 месеци.

Одговор 14:

Захтев заинтересованог лица се не прихвата. Комисија остаје при утврђеним одредбама Конкурсне документације које се односе на тестирање дијализатора имајући у виду да су одредбе дефинисане у складу са начелом једнакости понуђача, а сходну члану 12. Закона о јавним набавкама, којим је дефинисано да је Наручилац дужан да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим понуђачима. Наведеним условом ниједно заинтересовано лице није доведено у неравноправан положај.

Питање бр. 15

XXXX је увозник и дистрибутер таблетиране соли за припрему воде за дијализу аустријској произвођача Salinen AG, која је посебно технолошки обрађена и направљена према својој намени, изузетне чистоће и тврдоће, а декларисана по законској стопи од 10% ПДВ-а, те годинама снабдевамо болнице и здравствене центре у Р. Србији.

У отвореном поступку јавне набавке Материјал за дијализу – заједнички материјал за све типове дијализних машина бр. 404-1-110/18-63, у партији 28 – таблетирана со, процењена вредност је 25,00 динара по килограму и није наведена законска стопа ПДВ-а од 10% као услво.

Просечна цена таблетиране соли за дијализу у 2018. години је била 32,00 динара, по килограму, испоручена здравственим центрима у Београду и широм Србије.

Због горе наведеног предлажемо реалну цену по килограму од 35,50 динара за целу Србију.

У нади да ћете размотрити наш предлог сачињен на основу увоза таблета од 2002. године и прихватити исти.

Одговор бр. 15

Захтев заинтересованог лица се не прихвата. Комисија остаје при утврђеној техничкој спецификацији.

КОМИСИЈА ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ